

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 234.328 van 11 april 2016
in de zaak A. 214.267/IX-8542**

In zake: Laurent PHILIPS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jim Deridder
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 210A bus 10
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW KATHOLIEK ONDERWIJS STAD HERENTALS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jean Hendrickx
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 18 november 2014, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van 16 oktober 2014 van de beroepscommissie van de vzw katholiek Onderwijs stad Herentals (kOsh) campus Collegestraat, waarbij aan Laurent Philips een oriënteringsattest C wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 229.321 van 25 november 2014 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 maart 2016.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jim Deridder, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Christophe Vangeel, die *loco* advocaat Jean Hendrickx verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Laurent Philips is tijdens het schooljaar 2013-2014 ingeschreven als leerling in het eerste jaar van de derde graad, richting wetenschappen - wiskunde, in de school campus Collegestraat van kOsh.

3.2. Op het einde van het jaar heeft verzoeker jaartekorten voor aardrijkskunde, chemie, fysica en wiskunde. Hij heeft een algemeen jaartotaal van 56,7%.

De delibererende klassenraad kent aan verzoeker een oriënteringsattest C toe, wegens “te veel onvoldoendes voor de hoofdvakken”, te weinig inzet en inzicht, niet de juiste motivatie en studiehouding.

Op 27 juni 2014 vindt overleg met de directeur plaats. Voor het eerst wordt de school dan namens verzoeker erop attent gemaakt dat zijn vader recent in een zwaar verkeersongeval was betrokken en zijn moeder ernstig ziek is. De directeur deelt met een brief van 30 juni 2014 vervolgens mee dat de delibererende klassenraad niet opnieuw wordt samengeroepen.

Bij aangetekend schrijven van 2 juli 2014 wordt een bezwaar ingediend bij de beroepscommissie. Verzoeker vraagt “dat de inrichtende macht de delibererende klassenraad opnieuw zou samenroepen, om zich opnieuw uit te spreken over [zijn dossier], daarbij rekening houdend met de bovenvermelde specifieke elementen en uitzonderlijke omstandigheden, en mede op grond daarvan een nieuwe beslissing te nemen, bijvoorbeeld tot het opleggen van bijkomende proeven voor de vakken waarvoor de klassenraad dit nodig acht”.

De beroepscommissie hoort verzoeker op 19 augustus 2014, stelt vast dat “de nieuwe elementen aangebracht op de Interne Beroepscommissie (betrokkenheid ongeval vader, gezondheidstoestand moeder) een nieuwe bijeenkomst van de delibererende klassenraad noodzakelijk maken” en adviseert het schoolbestuur om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen.

Zo gebeurt.

3.3. Op 26 augustus 2014 beslist de delibererende klassenraad om het C-attest te handhaven.

Die beslissing wordt door de Raad van State in haar tenuitvoerlegging geschorst bij arrest nr. 228.334 van 11 september 2014.

Op 22 september 2014 beslist de beroepscommissie, thans zetelend overeenkomstig de bepalingen van de nieuwe artikelen 123/10 tot 123/13 van de Codex Secundair Onderwijs, zoals ingevoegd bij decreet van 4 april 2014, om verzoeker bijkomende proeven op te leggen voor vier vakken: fysica, chemie, aardrijkskunde en wiskunde.

3.4. Bij aangetekend schrijven van 17 oktober 2014 wordt aan verzoeker de thans bestreden beslissing van de beroepscommissie toegezonden, die ertoe strekt hem een C-attest toe te kennen.

Deze beslissing bevat na een herinnering aan de procedurestappen, de volgende motivering:

“1. De Beroepscommissie herneemt haar beslissing n.a.v. de zitting van 22 september 2014 waarin besloten werd (samengevat) om aan Laurent bijkomende proeven op te leggen voor de vakken chemie, fysica, aardrijkskunde en wiskunde, nu gesteld werd dat de initieel behaalde resultaten voor deze vakken 2^e semester beïnvloed werden door externe factoren (ziekte moeder, ongeval vader, diefstal, etc.), waarmee de klassenraad in haar deliberatie geen rekening had gehouden.

2. De Beroepscommissie stelt vast dat zowel de leerling als diens ouders, vertegenwoordigd door hun raadsman, zelf vragende partij waren voor bijkomende proeven teneinde het bewijs te leveren dat Laurent in staat was de leerstof in voldoende mate te beheersen.

De Beroepscommissie op deze uitdrukkelijke vraag is ingegaan na de zitting van 22 september 2014 en heeft vastgesteld dat de schoolinstelling, in overleg met leerling en ouders, data heeft vastgesteld op vraag van de moeder voor het afnemen van de bijkomende proeven zodoende de schoolinstelling bijzonder schappelijk is geweest.

Dat de Beroepscommissie moet vaststellen dat er voldoende voorbereidingstijd werd verleend en in een ruime spreiding van de proeven werd voorzien. Gedurende het afnemen van de bijkomende proeven werden aan Laurent trouwens nog bijkomende faciliteiten verleend gelet op diens hoogbegaafdheid.

3. Dat de Beroepscommissie in datum van 13 oktober 2014 in kennis werd gesteld van de behaalde resultaten voor de bijkomende proeven:

- bijkomende proef fysica: 54 %
- bijkomende proef chemie: 45 %

- bijkomende proef wiskunde: 37 %
- bijkomende proef aardrijkskunde: 33,5 %

M.a.w.: er opnieuw drie tekorten werden behaald.

4. De Beroepscommissie kan dus enkel vaststellen dat Laurent, na herkansing opnieuw drie zware tekorten heeft behaald (in vergelijking met de in eerste zitting behaalde punten is er voor wiskunde en aardrijkskunde quasi een *status quo* met lichte verbetering voor aardrijkskunde), zodoende het voor de Beroepscommissie als bewezen voorkomt dat de in het beroep-schrift aangekaarte externe factoren geen wezenlijke invloed hebben gehad op de behaalde studieresultaten, zodoende het destijds na eerste zitting door de delibererende klassenraad uitgereikte C-attest gerechtvaardigd was en dit te worden herbevestigd.”

IV. Onderzoek van het enige middel

Standpunt van de partijen

4. Verzoeker voert in een enig middel de schending aan van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel, omdat de bestreden beslissing zou “steunen op cijfergegevens die, omwille van fouten in de opstelling en verbetering van de bijkomende proeven, niet representatief zijn”.

Verzoeker licht toe dat hij zijn proefwerken heeft voorgelegd “aan enkele personen die [hem] tijdens het schooljaar thuis mee hebben begeleid”. Ter adstructie van zijn middel verwijst verzoeker dan naar de correctie van elk van zijn bijkomende proeven door deze door hem gecontacteerde personen. Hij geeft voor elk proefwerk en per vraag aan in welke mate deze externe correctoren al dan niet bezwaar hebben tegen de vraagstelling zelf of de wijze van verbetering en de toegekende punten. Zo deze personen, die zelf leerkracht zijn met adequate diploma’s en ervaring in het onderwijs, de toetsen hadden moeten verbeteren, dan zou verzoeker slaagcijfers hebben behaald (aardrijkskunde 54,5%; chemie 59%; wiskunde 52,3%).

Verzoeker besluit:

“Zelfs aangenomen dat de school over een zekere marge beschikt bij het verbeteren, en in de wetenschap dat de Raad van State geen bescherming

kan bieden tegen strenge beslissingen maar enkel tegen onwettige, blijkt uit de herdane verbetering dat het verschil in punten voor alle drie de betrokken vakken dermate groot is dat het vermoeden van juistheid, zorgvuldigheid en/of objectiviteit ten aanzien van de initiële verbetering van deze bijkomende proef niet kan standhouden.

Verzoekers tonen overtuigend aan dat in deze omstandigheden, de bestreden beslissing niet in overeenstemming te brengen is met de materiële motiveringsplicht of met het zorgvuldigheidsbeginsel.

Zelfs indien de Raad van State voor één of twee bijkomende proeven zou oordelen dat de initiële quoterings wel staande kan blijven, dan nog uiteraard dient de bestreden beslissing te worden [...] vernietigd, aangezien een wijziging in de punten voor minstens één van de bijkomende proeven tot gevolg kan hebben dat de leerling voor ten minste twee van de vier bijkomende proeven een slaagcijfer heeft behaald, wat dan evident de beroepscommissie moet aansporen tot een nieuwe evaluatie van de voorliggende gegevens en, zo een nieuwe voor de leerling ongunstige beslissing dan nog mogelijk zou zijn, in elk geval tot een concrete motivering.”

5. Na de verwerping van de gevorderde schorsing van de tenuitvoerlegging formuleert verzoeker in zijn verzoek tot voortzetting van de procedure scep sis bij de verklaring van de verwerende partij dat de bijkomende proeven werden opgesteld en verbeterd in overleg met verschillende leerkrachten en hij nodigt de verwerende partij uit om het bewijs hiervan te leveren.

6. In de memorie van antwoord herinnert de verwerende partij aan de verklaringen van de betrokken leerkrachten, reeds neergelegd in de schorsingsprocedure.

Zij vult deze aan met verklaringen “op eer”, ondertekend door alle betrokkenen, dat elk proefwerk door verschillende leerkrachten werd verbeterd en steeds een onvoldoende gaf.

Voorts legt zij kopies neer van “de diverse versies van het examen aardrijkskunde [...], waaruit wel degelijk blijkt dat deze zijn opgesteld afgaande op verschillende bemerkingen van de leerlingenbegeleider” en “[h]etzelfde geldt voor het examen chemie [...] waaruit duidelijk de gezamenlijke verbetering blijkt”.

Ten slotte stelt de verwerende partij dat de meerwaarde van de ‘tegenverbetering’ door een leerkracht aardrijkskunde van verzoekers examen aardrijkskunde “bedenkkelijk” is wegens de opmerkingen die over zijn vak werden gemaakt in het doorlichtingsverslag van zijn school en dat de objectiviteit van de ‘tegenverbetering’ van het examen wiskunde “ver te zoeken” is omdat de betrokkene al heel lang bijlesgever is van verzoeker.

7. In de memorie van wederantwoord verwijst verzoeker naar zijn eerdere procedurestukken.

8. In de laatste memorie merkt verzoeker op dat hij op 3 augustus 2015 voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap het diploma secundair onderwijs, ASO, studierichting moderne talen - wiskunde behaalde. Voor de in deze procedure relevante vakken behaalde hij: aardrijkskunde 65%, natuurwetenschappen 81%, wiskunde 54%. Dit toont volgens verzoeker aan dat hij zich de kennis en vaardigheden van deze vakken wel degelijk voldoende eigen heeft gemaakt. Zijn slaagkansen in het tweede jaar van de derde graad zijn door de beroepscommissie “manifest onjuist ingeschat”. Volgens verzoeker worden “zowel de inschatting omtrent het voldoende behaald hebben van de leerdoelen van het eerste jaar van de derde graad, als de prospectieve inschatting van de slaagkansen in het tweede jaar van de derde graad, door de feiten [...] tegengesproken”.

Beoordeling

9. In arrest nr. 229.321 van 25 november 2014 verwierp de Raad van State de ernst van het aangevoerde middel op grond van de volgende overwegingen:

“Ter terechtzitting evenwel legt de verwerende partij stukken neer, waarbij de vakleerkrachten van verzoeker voor elk van de in geding zijnde bijkomende proeven puntsgewijs en in detail de bedoelde kritiek pareren, uitleggen hoe de gestelde vraag past in de tijdens het jaar gegeven leerstof, op welke wijze in de les is aangebracht hoe ermee moet worden om-

gegaan en volgens welk verbeterschema zij tot de finale quotering per vraag zijn gekomen.

Voorts wijst de verwerende partij erop – vooralsnog volgens de Raad van State op geloofwaardige wijze – dat de bijkomende proeven telkens werden opgesteld met hulp van andere leerkrachten of van de pedagogische begeleiding en dat ook de verbetering ervan is gedaan door meer dan één leerkracht.

[...] Al deze gegevens stellende tegenover de aangevoerde kritiek, brengen de Raad ertoe te oordelen dat het vermoeden van deskundigheid, dat kleeft aan de leerkrachten die zich hebben gekweten van het opstellen en verbeteren van de proeven, in de huidige stand van de procedure niet is ontkracht door verzoeker.”

10. Ondertussen heeft de verwerende partij de reeds in de schorsingsprocedure neergelegde toelichtingen van haar leerkrachten aangevuld met een verklaring over de opmaak en de verbetering van de bedoelde proefwerken en heeft zij die proefwerken ook ten bewijze neergelegd. Daarenboven heeft zij twijfel gezaaid bij de geloofwaardigheid van de ‘tegenverbeteringen’ van twee door verzoeker aangezochte personen.

11. Het lag op de weg van verzoeker om de twijfels die hij in zijn inleidend verzoekschrift heeft willen zaaien, maar die *prima facie* de Raad niet konden overtuigen, naderhand steviger te onderbouwen en te repliceren op het concreet door de school gevoerde verweer. Zelfs maar een poging daartoe heeft hij geenszins ondernomen. Noch in zijn verzoek tot voortzetting, noch in zijn memorie van wederantwoord, noch in zijn laatste memorie gaat verzoeker nog concreet in op zijn initiële beweringen.

De Raad van State ziet bijaldien geen enkele reden om anders te oordelen over de zaak dan ten tijde van het schorsingsarrest. Het vermoeden van deskundigheid en objectiviteit van de leerkrachten is niet weerlegd.

12. Hieruit volgt dat de verbetering van de bijkomende proeven terecht voor verzoeker de cijfers heeft opgeleverd die hem werden toegekend, minstens dat verzoeker van het tegendeel niet heeft kunnen overtuigen.

En dus, dat het feitelijk uitgangspunt van zijn enige middel – dat de bestreden beslissing zou “steunen op cijfergegevens die, omwille van fouten in de opstelling en verbetering van de bijkomende proeven, niet representatief zijn” – faalt.

13. De beroepscommissie heeft haar beslissing “dat de in het beroepschrift aangekaarte externe factoren geen wezenlijke invloed hebben gehad op de behaalde studieresultaten, zodoende het destijds na eerste zittijd door de delibererende klassenraad uitgereikte C-attest gerechtvaardigd was en dit [diende] te worden herbevestigd” gesteund op feitelijk juiste gegevens. Het werd toentertijd door verzoeker niet betwist dat zulke cijfers “op zich een C-attest kunnen verantwoorden”, zoals de Raad reeds vaststelde in zijn arrest van 25 november 2014 over de schorsing (*sub* 14).

Thans betwist verzoeker dat wél, onder verwijzing naar zijn latere studieparcours.

Op grond van de door hem tijdens het schooljaar 2013-2014 behaalde cijfers had verzoeker evenwel niet bewezen dat hij in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen bereikt had, hetgeen voor de beroepscommissie in rechte volstaat voor de gevolgtrekking dat zij hem een C-attest verleent. De beroepscommissie is door geen regel verplicht in zulke omstandigheden nog een ‘prospectief’ onderzoek te ondernemen naar de slaagkansen van verzoeker voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap, en de door verzoeker daar behaalde cijfers waren vanzelfsprekend aan de beroepscommissie nog onbekend, zodat zij ze moeilijk in haar beoordeling had kunnen betrekken. Dat verzoeker een jaar later in moderne talen - wiskunde zeer goede uitslagen behaalt voor dezelfde vakken onder zelfs moeilijker omstandigheden, weerspreekt niet de hiervóór gemaakte vaststelling dat hij tijdens het schooljaar 2013-2014 vier jaartekorten liet optekenen en in oktober 2014 voor de bijkomende proeven wetenschappen - wiskunde wél opnieuw tekorten had behaald en dus

alleszins toen nog niet had bewezen wat hij een jaar later wél heeft kunnen bewijzen.

14. Het enige middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 april 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren